

Een fokkerijfamilie van het eerste uur. Zo werpt de familie Kamp zich op tijdens het doorlopen van de bedrijfshistorie. Jarenlang is de fokkerij gericht op productie. Dit gebeurt nog steeds, want, redeneert Arian Kamp: 'Zolang er nog koeien zijn die fluitend de 13.000 kilogram halen, wil je dat tot gemiddelde van de veestapel maken.' Het rollend jaargemiddelde ligt nu op ruim tienduizend kg melk.

Arian en Wendy Kamp: 'Zeven dagen per week, 24 uur per dag scherp zijn'

Het vele gebruik van Sunny Boy leverde een veestapel op die voor één derde uit dochters van die stier bestond. In de stal van Kamp lopen er nu nog zeven, waaronder twee honderdtonners. Eén daarvan is Rika 71. Zij werkt aan haar achtste lactatie, waarin ze de honderdtonnerstatus behaalde. De andere Sunny Boyhonderdtonner op het bedrijf is Meta 44. Zij passeerde de 100.000-kilogramgrens tijdens haar huidige, negende, lactatie. Beide honderdtonners hebben hun wortels in Noord-Holland liggen.

Hoge betrouwbaarheid

In de stierkeuze blijft productie de hoofdrol spelen: een minimale melkvererving van duizend kilogram met acceptabele gehalten, waarbij zeker geen concessies op

Mijn vader zou eigenlijk priester worden, maar net voor hij intrad bedacht hij zich. Hij ging op het bedrijf van mijn oom werken en nam na verloop van tijd het bedrijf van zijn vader over. Hij had geen verstand van koeien, dus ik moest naar de landbouwschool om het vak te leren. Op een leeftijd van elf jaar was ik bedrijfsleider.' Chiem Kamp (65) weet het smakelijk te vertellen. Eigenlijk heeft hij vijf jaar geleden het bedrijf in Raamsdonk overgedragen aan zijn zoon Arian (39) en schoondochter Wendy (37), maar voor de historie van het bedrijf is hij aan de keukentafel gevraagd. Het verhaal loopt van 'voor schooltijd met een koe naar de stier in de buurt' naar 'in de oorlog vee kopen op de markt in Den Bosch' tot 'sperma uit verschillende delen van Nederland in een thermosfles ophalen van station Rijen'. 'Mijn vader had een warm hart voor mooi vee', vertelt Chiem. 'Kosten waren niet belangrijk, het ging om kwaliteit.' De eerste stappen in de fokkerij leverden de familie Kamp mooie koeien op met weinig vooruitgang in de melk. In die tijd werd voor productie enkel de honderddagenlijst van moeder en dochter vergeleken. Daar kon je voor beoordeling van de productie niet zo veel mee', vertelt Chiem.

Noord-Hollandse vaarzen

In 1975 verhuisde de familie Kamp van Waspik naar Raamsdonk in het kader van de ruilverkaveling. Uitbreiding van de veestapel was gewenst. Chiem Kamp: 'In die tijd had professor Politiek een onderzoek gedaan waaruit bleek dat vaarzen in Noord-Holland gemiddeld duizend liter meer gaven dan vaarzen in Friesland en

Drenthe. Door dat onderzoek zijn we in Noord-Holland drachtige vaarzen gaan kopen, 35 stuks in totaal.' De uitkomst van Politieks onderzoek werd op het bedrijf van Kamp onderstreept, de Noord-Hollanders deden het inderdaad veel beter dan de eigen opfok. Als vaars lag de productie 750 liter hoger en als tweedekalfskoe ruim 1000 liter. De fokkerij werd voortgezet met selectie op melkrijke koeien. Stieren als Amos, Gambler en Rocket zijn veel gebruikt. Arian: 'Mijn vader heeft veel op melkopdruk gefokt. Daarmee werd de fundering voor de veestapel gelegd. In de maatschappijperiode hebben we massaal Sunny Boy gebruikt. Die stier legde een verdiepingsvloer van gewapend beton.'

eiwitgehalte worden gedaan. Daarnaast wordt voor exterieur een stevige ondergrens geëist; alles beneden 108 voor totaal exterieur valt af. Negatieve uitschieters op bijvoorbeeld melkbaarheid of vruchtbaarheid worden door Arian en Wendy Kamp uitgesloten. 'Toch zetten we een breed pakket van stieren in omdat we blijven zoeken naar de beste compensatieparing. Russel bijvoorbeeld vererft naar ons idee te weinig melk, maar we gebruiken hem wel voor correctie op de gehalten.' Afgelopen winter zijn Lorenzo, Dustin, Hunter, Jocko Besne en Lounge ingezet. Voor betrouwbaarheid wordt bij voorkeur een ondergrens van tachtig procent gehanteerd. 'De opfokkosten zijn te hoog om

veel risico te nemen met stiergebruik', vindt Arian.

Fluitend 13.000 liter produceren

Het laatste MPR-overzicht laat een rollend jaargemiddelde zien van 10.165 kg melk met 4,42 procent vet, 3,59 procent eiwit en een economisch jaarresultaat van 2738 euro. Economie en duurzaamheid gaan hand in hand volgens Kamp. Arian: 'We maken gebruik van het Cehave Melkrendementprogramma. Hiermee houden we de kosten goed in de gaten. Enkel een zo hoog mogelijke productie is geen doel. Een hoog saldo, daar draait het om.' De krachtvoerkosten lagen het afgelopen jaar inclusief bijproducten op 4,1 eurocent per

honderd kg melk. De veeartskosten liggen met 55 eurocent per honderd kg melk voor Kamp op een acceptabel niveau. In verband met de hoge grondprijzen is het voor Kamp het voordeligst om een hoge productie per hectare te realiseren. Door Minas is het aantrekkelijk om deze productie per hectare met zo min mogelijk koeien te halen. 'We zien de productie nog wel verder stijgen. Zolang er koeien zijn die fluitend 13.000 liter in 305 dagen produceren is de rek er nog niet uit.' Zowel Arian als Wendy zijn ervan overtuigd dat de veestapel bij deze productie alleen goed blijft presteren door zeven dagen per week, 24 uur per dag scherp te zijn. 'Een koe die net enkele dagen geleden

Sunny Boydochters Rika 71 en Meta 44, beide voorbij de 100.000-kg-grens

heeft gekalfd en die je niet honderd procent vertrouwt blijft wat langer in de afkalfstal', vertelt Wendy. 'En als we op het punt staan om een avondje uit te gaan en we zien een tochtige koe, dan gaat het goede pak weer uit. Eerst die koe vastzetten.' Een deel van de hoog productieve koeien wordt na 150 tot 200 dagen na afkalven pas voor het eerst geïnsemineerd. De tussenkalftijd ligt hierdoor op 437 dagen. Het aantal inseminaties ligt op twee per koe. 'Het idee van ieder jaar een kalf heb ik al lang laten varen in verband met de hoge productie. Maar de resultaten kunnen natuurlijk ook wat minder zijn doordat ik zelf insemineer', lacht Arian. 'De vaarzen beïnvloeden het aantal inseminaties ook. We besteden tijd en geld aan de opfok, dan wordt een vaars niet afgevoerd omdat ze niet meteen drachtig wil worden.' Kamp heeft ook bijna alle vaarzen nodig die afkalven. Arian: 'Onze strategie is de komende jaren gericht op beheerste groei. Zonder groei redt ons bedrijf het niet.'

Christel van Raay

Arian Kamp: 'Sunny Boy legde een verdiepingsvloer van gewapend beton'

Bouwen aan de veestapel